Barnrättscentrum
Juridiska fakulteten

Stockholms universitet

Verksamhetsberättelse 2025

Barnrättscentrum (BRC) är en forskarmiljö för forskare med barnrättslig inriktning vid Juridiska fakulteten, men också en tvärvetenskaplig mötesplats för forskare från hela Stockholms universitet. BRC utgör navet i ett barnrättsligt inriktat nätverk av forskare från olika vetenskapliga fält, såväl nationellt som internationellt, och har ett brett kontaktnät som omfattar företrädare för myndigheter och organisationer samt praktiker med intresse för barnrättsliga frågor.

Inledning

Likt tidigare år har verksamheten vid BRC under 2025 fortsatt att utvecklas, fördjupas och breddas. Viktiga barnrättsliga samtal har förts under seminarier, både internt med forskare vid BRC samt externt med andra forskare från olika vetenskapliga fält, praktiker och civilsamhället. Året inleddes under ekonomiskt pressade förhållanden. Universitetets försämrade ekonomi medförde svårigheter att hitta intern finansiering för viktiga funktioner såsom föreståndare och koordinator. Under senare delen av året har emellertid den ekonomiska situationen stabiliserats vad gäller de interna funktionerna. Genom bidrag från Ingalill Liljamaas testamentsfond har föreståndarens och biträdande föreståndarens nedsättning av tjänst finansierats med motsvarande cirka 10 procent för kommande verksamhetsår 2026. Detta stöd är emellertid tidsbegränsat och förutsätter fortsatt bevakning och strategiskt arbete. Institutionen bistår med institutionsmedel till koordinatorsstöd omfattande 10 procents tjänstgöring.

Utöver den forskning som de fast anställda forskarna har i sin tjänst – och de doktorandprojekt som antas på fakultetens medel – är den forskning som bedrivs inom BRC beroende av extern finansiering. Under året har verksamheten därför haft fortsatt fokus på att arbeta fram forskningsstrategiska arbetssätt för att söka långsiktiga medel. Det gäller såväl BRC:s interna verksamhet som forskningsprojekt som bedrivs av forskare verksamma inom BRC. Fortsatt arbete behövs för att tillsammans ta fram strategier för att erhålla externa medel, genom både individuella och gemensamma forskningsansökningar inom det barnrättsliga området. En del i det arbetet är att identifiera vilka barnrättsliga forskningsfrågor som ska stå i fokus för verksamheten. Det handlar också om att bevaka forskningsutlysningar, söka forskningsmedel (doktorandprojekt, forskningsprojekt etc.) samt att arbeta fram strategier för hur forskningssamarbeten och samverkansformer bör ta form.

Ledning och organisation

BRC:s styrelse och föreståndare utses av Rektor för Stockholms universitet. År 2025 var det andra året på mandatperioden 1 januari 2024 till 31 december 2026. Med anledning av att längre perioder som föreståndare för centrumbildningar bör undvikas enligt Stockholms universitets regelverk, samt hennes uppdrag som prodekan och sedermera dekan, lämnade Pernilla Leviner uppdraget som föreståndare vid halvårsskiftet 2025. Hon efterträddes, efter beslut av Rektor, av Anna Kaldal som också tog plats i styrelsen. Pernilla Leviner sitter kvar som styrelseledamot. Emelie Kankaanpää Thell tillträdde som ställföreträdande föreståndare och ledamot i styrelsen. Hon efterträdde Kavot Zillén som till förmån för andra arbetsuppgifter valde att lämna uppdraget som ställföreträdande föreståndare och ledamot den 31 december 2024. I september meddelade Wiweka Warnling Conradson att hon behövde lämna sitt uppdrag som styrelseledamot. Styrelsen har därför under 2025 ändrat sammansättning och består av följande ledamöter:

1. Generalsekreterare Mia Edwall Insulander, Advokatsamfundet (ordförande)
2. Professor Anna Kaldal, Juridiska institutionen, Stockholms universitet (fr.o.m. 1 juli 2025)
3. Biträdande lektor Emelie Kankaanpää Thell, Juridiska institutionen, Stockholms universitet
4. Professor Pernilla Leviner, Juridiska institutionen, Stockholms universitet
5. Universitetslektor Margareta Aspán, Barn-och ungdomsvetenskapliga institutionen, Stockholms universitet
6. Professor Stefan Wiklund, Institutionen för socialt arbete, Stockholms universitet
7. Professor Anders Hjern, Centre for Health Equity Studies (CHESS), Stockholms universitet/Karolinska institutet
8. Chefsjurist John Stauffer, Civil Rights defenders
9. Hovrättspresident Anders Hagsgård, Hovrätten för Västra Sverige
10. Wiweka Warnling Conradsson, Juridiska institutionen, Stockholms universitet (t.o.m. 1 september 2025)

Som stöd för verksamheten har BRC under tidigare år haft en forskningskoordinator som delvis finansierats av Juridiska institutionen, delvis av stiftelser med koppling till Juridiska fakulteten, såsom Justitierådet Edvard Cassels stiftelse. Under året har Emelie Kankaanpää Thell arbetat med koordinatorsuppgifter utöver uppdraget som ställföreträdande föreståndare om 10 procent, vilket ska jämföras med tidigare koordinatortjänster om 50 procent. Att BRC sedan 2024 bara har haft koordinatorstöd om 10 procent är en konsekvens av det försämrade ekonomiska läget.

Forskning och publicering

Den forskning som bedrivs av forskarna med koppling till BRC beskrivs på respektive forskares profilsidor på Stockholms universitets hemsida, där såväl publikationslistor som pågående forskningsprojekt framgår. Denna forskning beskrivs inte närmare här, men några punkter kan nämnas. Inom centrumet bedrivs forskning inom många olika rättsområden, exempelvis

socialrätt, medicinsk rätt, migrationsrätt, förmögenhetsrätt, familjerätt, processrätt, straffrätt och internationell privaträtt. Forskarna publicerar sin barnrättsliga forskning både nationellt och internationellt. Några exempel är Johansson Köves och Leviner *Bekämpande av ”skuggsamhället” i Sverige genom migrationskontroll och informationsutbyte mellan myndigheter – var går gränsen?* Nordisk socialvetenskaplig tidskrift, Kaldal och Kankaanpää Thell *Barnets bästa i vårdnadstvister och i tvister om familjeekonomi vid separation*, Juridisk tidskrift samt Yllner *Umgängesbegränsning för syskon inom den sociala barnavården – tankar om HFD 2024 ref. 55 och rätten till privat- och familjeliv*, Förvaltningsrättslig Tidskrift. Forskarna, både de juniora och seniora, deltar i nationella och internationella forskarnätverk. Exempel på sådana nätverk är Nordisk nettverk: Barn og unge i konflikt med loven, Nordiskt nätverk för barnahusforskning, Barn i föräldrakonflikt och The Nordic Centre for Comparative and International Family Law (NorFam). BRC:s forskare presenterar även regelbundet sin forskning på nationella och internationella konferenser. Under 2025 är några exempel den Nordiska Barnrättskonferensen i Tromsö, European Conference on Domestic Violence (ECDV) i Barcelona, Annual Conference on European Family Law i Trier, Internationella Brottsofferdagen och Barnrättsdagarna. Flera forskare har också beviljats medel från bl.a. Områdesnämnden för humanvetenskap, Stockholms universitet (bl.a. för nätverk och initiering av fakultetsöverskridande forskningssamarbeten) samt är sökande och medsökande i ett flertal pågående ansökningsprocesser.

Under 2025 har en doktorand, Johanna Lindström, antagits i familjerätt med inriktning mot barnrätt. Emelie Kankaanpää Thell och Johanna Schiratzki är handledare respektive huvudhandledare.

BRC deltar också som forskningscentrum i det nya forskarnätverket mellan BRC och Centrum för barnkulturforskning (CBK) som startade i oktober 2025. Temat för samverkan är Barnets rättigheter i vår tid. Nätverket initierades och leds av Emelie Kankaanpää Thell och Margareta Aspán. BRC är också medlem i det Nordiska barnrättsliga forskarnätverket samt i Children’s Rights European Academic Network (CREAN).

När det gäller gemensamma publikationer gavs i augusti 2025 antologin *Barnkonventionen i svensk rätt: Genomslag i lagstiftning och rättstillämpning* ut av Norstedts Juridik. Redaktörer är Tim Holappa, Emelie Kankaanpää Thell och Pernilla Leviner. I antologin ingår 15 kapitel skrivna av forskare vid Stockholms universitet med koppling till BRC. Under året gavs även antologin *Treated like a child – age discrimination and children’s rights* ut i skriftserien Stockholm Studies in Child Law and Children’s Rights, som ges ut av det internationella förlaget Brill Nijhof. Redaktörer är Aoife Daly, Rebecca Thorburn Stern och Pernilla Leviner.

Forskningsrelaterad verksamhet – seminarier, workshops och andra aktiviteter samt andra akademiska uppdrag

Den 8 februari 2025 hade doktoranden Denniz Sabo mittseminarium. Denniz är doktorand i offentlig rätt och projektets arbetstitel är ”Självbestämmande, delaktighet och ansvar i transvården för ungdomar. En rättsvetenskaplig studie”.

Under 2025 har BRC även arrangerat flera forskarseminarier. Vissa har varit interna för forskarna på Juridiska institutionen vid Stockholms universitet, medan andra har varit externa med inbjudna deltagare från till exempel flera olika institutioner på Stockholms universitet såväl som från andra universitet och högskolor. BRC fungerar som nämnts ovan som en mötesplats för både disputerade forskare och doktorander från andra fakulteter och institutioner på Stockholms universitet och seminarieserien är ett viktigt nav i detta nätverk. Följande seminarier hölls inom ramen för BRC:s forskarseminarieserie:

- 14 januari – Internt forskarseminarium med Tim Holappa, jur. dr. och forskare vid KTH, på temat Barnkonventionen i kommunal planering.
- 17 mars 2025 – BRC-lunch på temat barnrättsteori.
- 22 september – Lunchseminarium med BRC:s forskare för att diskutera BRC:s framtida inriktning
- 13 oktober – Boklansering med boksamtal för antologin *Barnkonventionen i svensk rätt: Genomslag i lagstiftning och rättstillämpning*. Denna antologi gavs ut i augusti 2025 av Norstedts Juridik.
- 20 oktober – Samverkansmöte i samverkansprojektet Barns rättigheter i vår tid för vilket BRC och CBK beviljats medel från Områdesnämnden för humanvetenskap.
- 22 oktober – Boklansering för antologin *Treated like a child: Age discrimination and children’s rights*. Denna antologi gavs i augusti 2025 ut i skriftserien Stockholm Studies in Child Law and Children’s Rights, Brill Nijhof.
- 10–14 november – Skrivar-/planeringsresa för forskare aktiva vid BRC. I resan deltog föreståndare, ställföreträdande föreståndare och sex doktorander knutna till BRC.
- 12 december 2025 – Seminarium med Maritha Jacobsson, Siv-Britt Björktomta och Stina Lindegren från Uppsala universitet samt Kavot Zillén och Hanna Linell från Stockholms universitet. Temat var Socialtjänstens ansvar när det gäller hedersrelaterat våld och förtryck – ett barnperspektiv.

BRC:s forskare har även övriga akademiska uppdrag inom det barnrättsliga forskningsfältet. Några exempel är att Johanna Schiratzki var opponent på Germaine Hillerströms avhandling *Barn som ingår avtal om digital tjänst utan föräldrars uttryckliga samtycke* som lades fram vid Karlstads universitet.

Utbildning

BRC bedriver inte kurser eller undervisning i egen regi, men forskare med koppling till centret undervisar i barnrättsligt relaterade ämnen inom en rad olika kurser. Det gäller både vid Juridiska institutionen och vid andra institutioner och universitet. Vid Juridiska institutionen finns en specialkurs i Barnrätt där forskare kopplade till BRC undervisar. Det finns även specialkurser som innehåller flera barnrättsligt inriktade moment, exempelvis den engelskspråkiga kursen Family Law Across Borders och kursen Familjerätt-, relations- och separationsjuridik. En viktig utbildning i vilken flera av BRC:s forskare är involverade är det interdisciplinära magisterprogrammet Magister i barnets rättigheter. Programmet är tvärvetenskapligt och riktar sig till yrkesverksamma och barnrättsligt intresserade med olika akademisk bakgrund. Utbildningen är ettårig och ges på halvfart under två år. Det är ett samarbete mellan tre institutioner med Anna Kaldal från Juridiska institutionen som huvudansvarig, tillsammans med Rebecca Adami vid Institutionen för pedagogik och didaktik samt Margareta Aspán vid Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen.

BRC genomför en rad samverkansinriktade aktiviteter, så också under verksamhetsåret 2025. En viktig del i denna samverkan sker genom att forskare vid BRC bidrar till lagstiftningsprocessen. Det sker dels genom att delta som experter i utredningar, dels genom att bereda remisser. Pernilla Leviner har under året suttit med i en utredning som har i uppdrag att se över LVU (Dir. 2023:160). Johanna Schiratzki var expert i utredningen Barnets rätt att komma till tals i familjerättsliga frågor (Dir 2025:72). Forskare med koppling till BRC har även berett remisser på uppdrag av Juridiska fakulteten. Amanda Lublin beredde tillsammans med Simon Andersson fakultetens remissvar över SOU 2024:93 Effektivare verktyg för att bekämpa brott av unga lagöverträdare. Emelie Kankaanpää Thell, Annika Suominen och Michael Hellner skrev yttrandet över Stärkt lagstiftning mot hedersrelaterat våld och förtryck (SOU 2025:59). Emelie Kankaanpää Thell och Anna Kaldal skrev yttrande över Remiss av slutbetänkandet Frihet från våld, förtryck och utnyttjande (SOU 2025:28). Emelie Kankaanpää Thell och Pernilla Leviner skrev yttrandet över Ds 2024:30 En lag om insatser inom socialtjänsten till vårdnadshavare, barn och unga när samtycke saknas. Denniz Sabo och Kavot Zillén skrev yttrandet över En förändrad abortlag – för en god, säker och tillgänglig abortvård (SOU 2025:10). Johanna Schiratzki beredde remissvaret över SOU 2025:61 Sveriges internationella adoptionsverksamhet.

Samverkan sker också genom att forskare med anknytning till BRC medverkar vid konferenser och utbildningar för myndigheter och organisationer. Exempelvis har kollegor medverkat vid utbildning av domare, läkare, familjerätts- och socialsekreterare. Forskare har även hållit föredrag på Advokatdagarna och evenemang riktade mot socialtjänst, hälso- och sjukvård samt intresseorganisationer. Flera av forskarna vid BRC sitter dessutom i olika expertråd med samverkansuppdrag. Pernilla Leviner sitter i SiS vetenskapliga råd, Radiohjälpens styrelse samt juryn för Astrid Lindgren Memorial Award (Alma-priset). Kavot Zillén sitter i ett expertråd som arbetar med barn och ungas trygghet på nätet (Safer Internet Centre Sverige). Denniz Sabo sitter i Barnläkarföreningens utskott för etik och barnets rättigheter. Pernilla Leviner och

Kavot Zillén sitter också i Barnrättsbyråns rättsråd. Emelie Kankaanpää Thell är med i Barnombudsmannens nätverk för barnrättsjurister. Michael Hellner är ledamot i insynsrådet för Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) och ordförande för Haagkonferensen för internationell privaträtts arbetsgrupp ”Parentage and International Surrogacy”. Anna Kaldal sitter i styrelsen för Drottning Silvias jubileumsfond och är ledamot i Rådet för Brottsofferfonden. BRC:s forskare bidrar också genom expertmedverkan. Caroline Åvall expertgranskade exempelvis ett kunskapsstöd åt Jämställdhetsmyndigheten och Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK). Emelie Kankaanpää Thell granskade Barnombudsmannens Rapport om barnkonventionens användning i vägledande domstolsavgöranden och från JO sedan barnkonventionen blev lag. Ett annat exempel på samverkan är att Amanda Lublin och Pernilla Leviner medverkade vid BRIS och Rädda Barnens slutna rundabordssamtal med experter i december inför förslag om sänkt straffbarhetsålder. Denniz Sabo deltog i panelsamtal under Stockholm Pride på temat den nya könstillhörighetslagen.

Därutöver tillfrågas BRC:s forskare ofta om att medverka i media. Två exempel är Pernilla Leviners medverkan i P1 morgon om fallet Elsa och Anna Kaldals medverkan i Ekot om den nya bestämmelsen i föräldrabalken om sakkunniga i vårdnadstvister.

Barnrättsbloggen, där barnrättsliga texter publiceras, är en viktig del av BRC:s samverkan med det omgivande samhället. Genom bloggen sprids den forskning som bedrivs inom centrumet. Bloggen fungerar även som en kanal för såväl BRC:s forskare som andra knutna till BRC att kommentera aktuella barnrättsliga frågor. Under 2025 publicerades 13 inlägg på bloggen. Några exempel är *Om barns rätt till delaktighet i den sociala barnavården – några nedslag i den praktiska tillämpningen* av David Pålsson, docent i socialt arbete, Institutionen för socialt arbete, Stockholms universitet och *Sänkt straffbarhetsålder – till vilken (samhälls)nytta?* av Marie Kagrell, doktorand i straffrätt och Amanda Lublin, doktorand i processrätt, Juridiska institutionen, Stockholms universitet.

Ytterligare en viktig del av BRC:s samverkan med det omgivande samhället är den särskilda seminarieserien Barnrättsnytt som ges digitalt och där forskare med koppling till BRC presenterar aktuella barnrättsliga teman och frågor. Tanken är att Barnrättsnytt ska tillgängliggöra aktuell barnrättslig forskning till en bredare publik. Under 2025 har denna verksamhet inte varit aktiv. Det är en följd av hög arbetsbelastning för såväl föreståndare som koordinator och forskarna med koppling till BRC. BRC har emellertid fortsatt med utåtriktad seminarieverksamhet.

Finansiering och ekonomi

BRC har sedan starten finansierats av ett startbidrag från Rektor för Stockholms universitet om sex miljoner kronor. Användningen av dessa medel framgår av bifogad ekonomisk sammanställning som inkluderar fastställt resultat för perioden 2012–2025. Bidraget har under åren använts för att finansiera vissa forskningsanställningar, nedsättning i tid för föreståndare och ställföreträdande föreståndare samt kostnader för seminarier, konferenser m.m. Som framgår av den ekonomiska sammanställningen fanns det vid årsskiftet 2025/2026 drygt 13 000 kr kvar av detta anslag.

Den ekonomiska sammanställningen inkluderar även en rad andra bidrag som beviljats som stöd till BRC:s verksamhet, bl.a. för att anordna särskilda satsningar, konferenser och seminarieserier. För verksamheten under 2025 har exempelvis medel beviljats från Ingalill Liljamaas testamentsfond. Medlen finansierar nedsättning i tid för föreståndare och ställföreträdande föreståndare med motsvarande cirka 10 procent vardera under 2026. Medel har också beviljats från Områdesnämnden för humanvetenskap för strategiska satsningar inom forskning, forskarutbildning och samverkan. Dessa medel tilldelades BRC och CBK för forskningssamverkan och initierandet av ett fakultetsöverskridande nätverk på området Barnets rättigheter. I november 2025 beviljade Stiftelsen Hans Thornstedts fond dels medel till skrivinternat i november månad för centrumets forskare, dels medel för redaktörsarbete för Barnrättsbloggen under 2026.[1]

Som framgått ovan har BRC:s administration, utöver arbete av föreståndare och ställföreträdande föreståndare, fram till december 2024 skötts av en koordinator. Tidigare år har koordinatorn arbetat 50 procent, vilket finansierats av Juridiska institutionen samt stiftelser med koppling till Juridiska fakulteten. Under 2025 användes kvarvarande medel från det ovan nämnda rektorsanslaget samt resterande medel från andra anslag för att finansiera koordinatorstöd till 10 procent som utfördes av den ställföreträdande föreståndaren i tillägg till uppdraget som ställföreträdande föreståndare. Från år 2026 har koordinatorsstöd motsvarande 10 procent beviljats av Juridiska institutionen, Stockholms universitet.

Det kan konstateras att det minskade koordinatorsstödet och att det under 2025 saknades finansiering för föreståndare och fanns mycket liten finansiering för den ställföreträdande föreståndaren begränsade möjligheterna att utveckla verksamheten. Det fortsatt mycket begränsade koordinatorsstödet medför att det saknas tid att på samma sätt som tidigare planera och genomföra forskarseminarier eller andra verksamhetsknutna evenemang. Ökad finansiering av koordinatorstöd liksom fortsatt stöd för föreståndare och ställföreträdande föreståndare är av central betydelse för att kunna driva verksamheten vidare och utveckla denna. Som nämnts ovan pågår fortsatt arbete med att undersöka vilka möjligheter som finns för internt och externt stöd för finansiering av sådana kostnader.

[1] Utöver dessa medel har finansiering även erhållits för enskilda forskningsprojekt som bedrivs av forskare med koppling till BRC. Dessa redogörs dock inte för i den ekonomiska sammanställningen.

Stockholm den 9 april 2026

Anna Kaldal
Föreståndare

Emelie Kankaanpää Thell
Ställföreträdande föreståndare